

Indkomststatistik 2015

I Kapitel 1 belyses udviklingen i personindkomster, hvor der med fokus på såvel geografi som demografi tilstræbes at give læseren et nuanceret indblik i befolkningens indkomstforhold. I Kapitel 2 præsenteres nogle overordnede opgørelser over husstandsindkomster, mens der i Kapitel 3 fremstilles en summarisk indkomstskattestatistik. Centrale mål for indkomstfordelingen – herunder internationale sammenligninger – præsenteres i Kapitel 4, hvor der endvidere nærstudies, hvordan indkomstfordelingen blandt husstande med børn udvikler sig. I Kapitel 5 findes en lang række mere detaljerede tabeller, mens statistikkens kilder og opgørelsesmetoder er beskrevet i Kapitel 6.

1. Personindkomster

I dette kapitel præsenteres de overordnede tendenser i den personorienterede indkomststatistik. Kapitlet er delt op i fem afsnit, hvor indkomsterne belyses efter forskellige geografiske og demografiske opdelinger. I Afsnit 1.1 belyses indkomsterne i kommunerne, hvilket foruden den administrative vinkel også til en vis grad kan betragtes som en regional opdeling. Efterfølgende belyses indkomsterne i distrikterne i Afsnit 1.2, hvor det lokale perspektiv er i fokus. I Afsnit 1.3 studeres indkomsterne i byerne og bygderne samt detaljeret ned på lokalitetsniveau, mens indkomster fordelt på køn belyses i Afsnit 1.4. I Afsnit 1.5 præsenteres indkomstopgørelser fordelt på uddannelsesniveau.

For mere detaljerede opgørelser af personindkomsterne henvises til Afsnit 5.1 i Kapitel 5 og til Grønlands Statistikbank bank.stat.gl, hvor der er mulighed for at skræddersy sine egne tabeller ved at kombinere forskellige baggrundsvariable såsom alder, køn, bosted, fødested og uddannelsesniveau. .

1.1 Indkomster i kommunerne

Tablet 1.1 Gennemsnitlige personindkomster 2015 (1.000 kr.)

	Bruttoindkomst	Skattepligtig indkomst	Indkomst efter skat
Hele landet	229	213	157
Kommune Kujalleq	187	173	131
Kommuneqarfik Sermersooq	275	256	186
Qeqqata Kommunua	226	211	156
Qaasuitsup Kommunua	186	173	129

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1>

Kommuneqarfik Sermersooq er den eneste kommune, hvor de gennemsnitlige personindkomster ligger over landsgennemsnittet. Qeqqata Kommunia ligger en anelse under landsgennemsnittet, mens indkomsterne i Kommune Kujalleq og Qaasuitsup Kommunia ligger knap 20 pct. under landsgennemsnittet uanset hvilket af de tre indkomstmål, der bruges til sammenligningen.

Tabel 1.2 Gennemsnitlige bruttoindkomster 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015	Ændring 2014-2015
	1.000 kr.					Pct.
Hele landet	207	213	217	218	229	4,8
Kommune Kujalleq	170	173	178	176	187	6,1
Kommuneqarfik Sermersooq	254	259	265	262	275	5,2
Qeqqata Kommunia	200	207	209	215	226	5,3
Qaasuitsup Kommunia	167	173	176	181	186	2,9

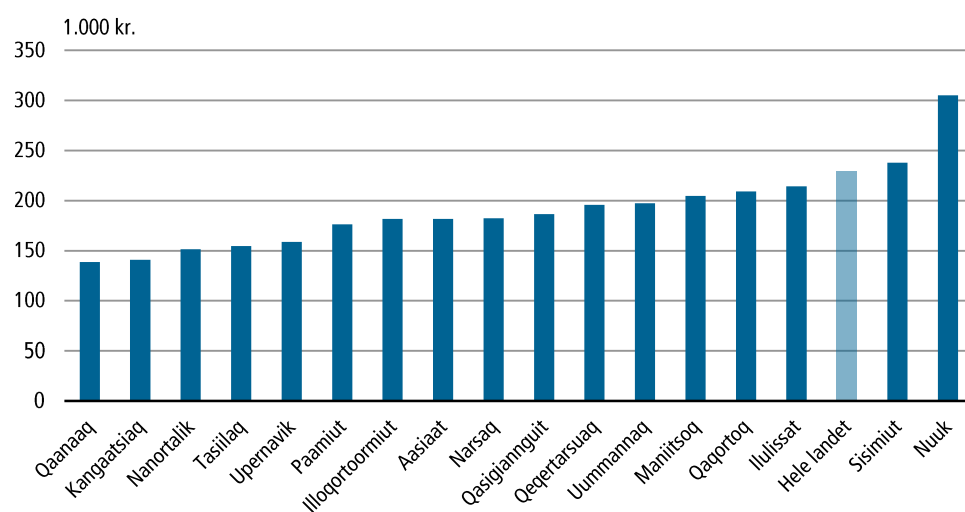
Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1>

Set i forhold til 2014 steg bruttoindkomsterne i 2015 i gennemsnit med ca. 11.000 kr. svarende til 4,8 pct. Der var indkomststigninger i alle landets fire kommuner, men som det fremgår af Tabel 1.2, så var væksten i Qaasuitsup Kommunia noget lavere end i de øvrige kommuner.

1.2 Indkomster i distrikterne

Betragtes indkomsterne ud fra den gamle kommuneinddeling, nu benævnt distrikter, ses det af Figur 1.1, at gennemsnitsindkomsterne i Nuuk distrikt er væsentlig højere end i de øvrige distrikter. I 2015 var gennemsnitsindkomsten i Nuuk distrikt 305.000 kr., hvilket er knap 30 pct. højere end i Sisimiut distrikt med det næsthøjeste indkomstniveau. Gennemsnitsindkomsterne i alle øvrige distrikter lå under landsgennemsnittet.

Figur 1.1 Gennemsnitlige bruttoindkomster i distrikterne 2015

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP2>

Som det fremgår af Tabel 1.3 tilfaldt de største relative indkomststigninger borgerne i Ittoqqortoormiit distrikt, der i gennemsnit optjente 8,3 pct. højere

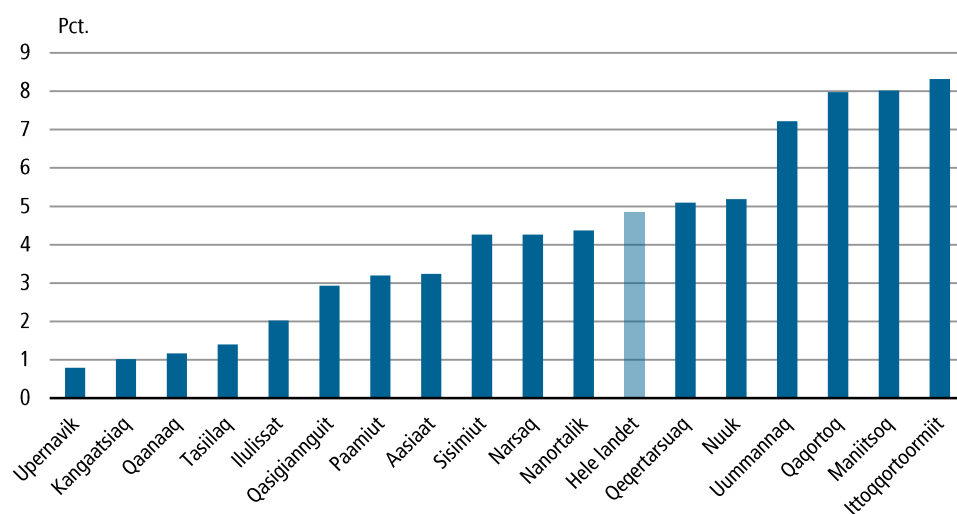
indkomst i 2015 set i forhold til 2014. I kroner og øre tilfaldt de største indkomststigninger borgerne i Qaqortoq, Maniitsoq og Nuuk distrikter, der i gennemsnit optjente 15.000 kr. mere end året før. Intet distrikt oplevede tilbagegang i 2015, men der er dog tale om forholdsvis begrænset vækst i Upernavik, Kangaatsiaq og Qaanaaq distrikter med indkomststigninger på omkring én procent.

Tabel 1.3 Gennemsnitlige bruttoindkomster i distrikterne 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015	Ændring 2014-2015
	1.000 kr.					Pct.
Hele landet	207	213	217	218	229	4,8
Nanortalik	142	145	144	145	152	4,4
Qaqortoq	185	189	197	194	209	8,0
Narsaq	172	173	176	175	182	4,3
Paamiut	168	173	171	171	176	3,2
Nuuk	282	287	292	290	305	5,2
Maniitsoq	179	186	181	189	205	8,0
Sisimiut	212	218	223	228	238	4,3
Kangaatsiaq	118	122	137	140	141	1,0
Aasiaat	172	174	172	176	182	3,2
Qasigiannuguit	175	171	182	181	187	2,9
Ilulissat	199	204	205	210	214	2,0
Qeqertarsuaq	175	186	189	186	196	5,1
Uummannaq	166	174	181	184	197	7,2
Upernavik	135	149	148	158	159	0,8
Qaanaaq	118	125	127	137	139	1,2
Tasiilaq	144	148	160	152	155	1,4
Ittoqqortoormiit	161	164	157	168	182	8,3

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP2>

Figur 1.2 Vækst i gennemsnitlige bruttoindkomster i distrikterne fra 2014 til 2015

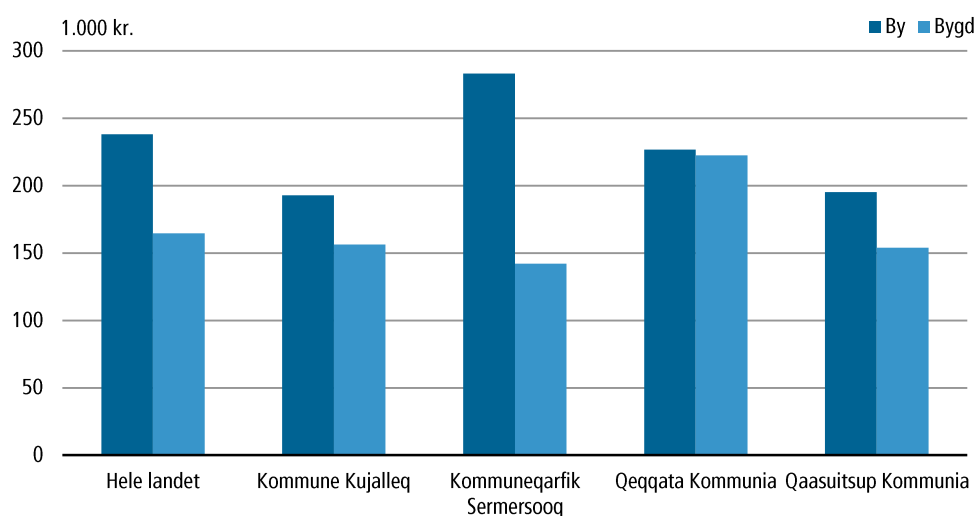
Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP2>

1.3 Indkomster i byer og bygder

Som det fremgår af Figur 1.3, var indkomstniveauet i bygderne betydeligt lavere end i byerne. På landsplan optjente en gennemsnitlig bybo således 238.000 kr., mens en bygdeborger tilsvarende måtte nøjes med 165.000 kr. Det fremgår dog tydeligt af figuren, at forskellene mellem byer og bygder er meget forskellig i de fire kommuner. Således er den markant største forskel at finde i Kommuneqarfik Sermersooq, hvor en bybos gennemsnitsindkomst var omkring dobbelt så høj som en bygdeborgers gennemsnitlige indkomst. Dette forhold skal ses i lyset af befolkningens geografiske fordeling i kommunen. Langt størstedelen af bybefolkningen er bosiddende i Nuuk, hvor indkomstniveauet er højt, mens bygdebefolkningen primært er centreret i Tasiilaq distrikt, der er kendetegnet ved lave gennemsnitsindkomster.

I Qeqqata Kommunian var de gennemsnitlige indkomster i byer og bygder derimod næsten ens, hvilket i høj grad skyldes et meget højt indkomstniveau i Kangerlussuaq. Lufthavnsbygden udgør over en tredjedel af kommunens bygdebefolkning og vægter således meget, når gennemsnitsindkomsterne for kommunens bygder udregnes. Indkomsterne i Narsarsuaq lå også på et meget højt niveau og trak derved op i bygdeindkomsterne i Kommune Kujalleq – dog ikke helt i samme grad som Kangerlussuaq, da Narsarsuaqs befolkning udgør en relativ mindre del af den samlede bygdebefolkning i Kommune Kujalleq.

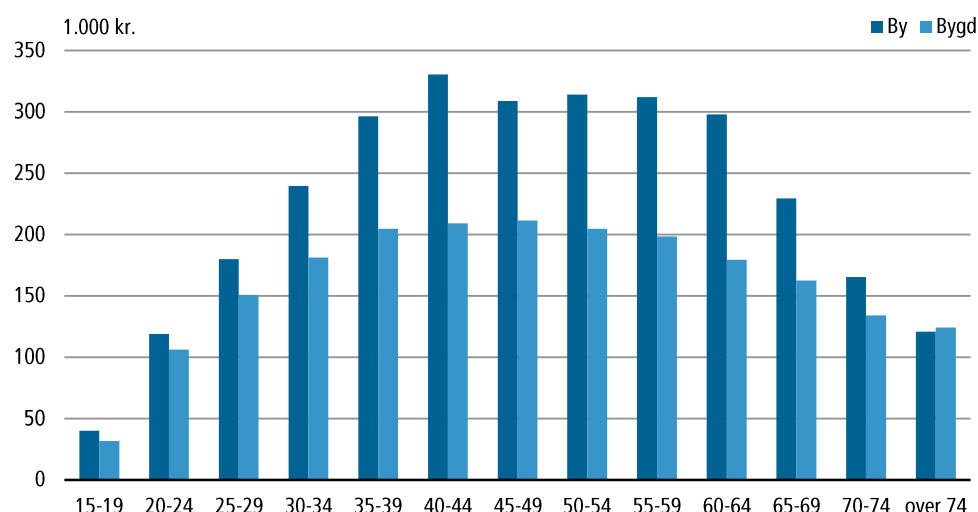
Figur 1.3 Gennemsnitlige bruttoindkomster i byer og bygder 2015

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1>

Af Figur 1.4 ses at den store forskel i indkomsterne mellem bygder og byer er aldersbetinget, og at det er i de typisk erhvervsaktive aldersintervaller, man finder de helt store indkomstforskelle. Dette skyldes, at mens der i bygderne er en relativ jævn indkomstfordeling blandt de forskellige aldersintervaller, er gennemsnitsindkomsterne i byerne markant højere blandt de typisk erhvervsaktive aldersintervaller i forhold til de yngste og de ældste.

Figur 1.4 Gennemsnitlige bruttoindkomster fordelt på alder og bosted 2015

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1>

Betragtes gennemsnitsindkomsterne i byerne særskilt, kan der også noteres betydelige forskelle. Som det fremgår af Tabel 1.4 er indkomsterne i Nuuk med et gennemsnit på 307.000 kr. væsentligt højere end i nogen anden by. Det næsthøjeste indkomstniveau i byerne tegner Sisimiut sig for med en gennemsnitindkomst på 234.000 kr. Idet den gennemsnitlige bruttoindkomst for en bybo på landsplan var 238.000 kr., kan det konstateres, at Nuuk er den eneste by med et indkomstniveau over landsgennemsnittet for byer. Dette til trods for at indbyggerne i Nuuk kun udgør lidt over en tredjedel af landets samlede befolkning i byerne.

Tabel 1.4 Gennemsnitlige bruttoindkomster i byerne (1.000 kr.)

	2013	2014	2015
Nanortalik	156	155	163
Qaqortoq	201	198	214
Narsaq	168	165	175
Paamiut	170	171	176
Nuuk	294	292	307
Maniitsoq	191	199	213
Sisimiut	219	224	234
Kangaatsiaq	154	149	156
Aasiaat	174	178	183
Qasigiannguit	184	183	187
Ilulissat	207	213	217
Qeqertarsuaq	191	187	196
Uummannaq	197	195	205
Upernavik	183	186	189
Qaanaaq	133	144	147
Tasiilaq	176	166	169
Ittoqqortoormiit	152	164	180

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP3>

Blandt bygderne skiller lufthavnsbygderne Kangerlussuaq og Narsarsuaq sig markant ud med et væsentligt højere indkomstniveau end alle andre bygder.

Det ses endvidere af Tabel 1.5, at der har været pæne indkomststigninger i en række mere velstående bygder, og at det særligt er i Qaasuitsup Kommunia, man finder bygder med høje indkomstniveauer. Således ligger seks af de ti bygder med højeste gennemsnitsindkomster netop i Qaasuitsup Kommunia.

Tabel 1.5 Bygder med højeste gennemsnitsindkomster i 2015 (1.000 kr.)

	2013	2014	2015
Kangerlussuaq (Sisimiut distrikt)	302	315	318
Narsarsuaq (Narsaq distrikt)	291	279	299
Innaarsuit (Upernavik distrikt)	168	246	210
Saattut (Ummannaq distrikt)	180	198	206
Qaarsut (Ummannaq distrikt)	169	157	202
Nuugaatsiaq (Ummannaq distrikt)	163	164	197
Kangaamiut (Maniitsoq distrikt)	157	165	193
Kangerluk (Qeqertarsuaq distrikt)	146	169	193
Qeqertarsuaat (Nuuk distrikt)	196	179	191
Saqqaaq (Ilulissat distrikt)	197	181	191

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP3>

Med en gennemsnitlig bruttoindkomst på blot 77.000 kr. optjente borgerne i bygden Qeqertat i Qaanaaq distrikt de klart laveste indkomster af samtlige lokaliteter i landet. I Tabel 1.6 præsenteres listen over de ti bygder med de laveste gennemsnitlige bruttoindkomster i 2015, og tabellen afslører blandt andet, at alle tre bygder i Qaanaaq distrikt hører til blandt de dårligst stillede bygder målt på registreret indkomst.

Tabel 1.6 Bygder med laveste gennemsnitsindkomster i 2015 (1.000 kr.)

	2013	2014	2015
Qeqertat (Qaanaaq distrikt)	83	82	77
Savissivik (Qaanaaq distrikt)	102	104	100
Iginniarfik (Kangaatsiaq distrikt)	110	111	102
Nuussuaq (Upernavik distrikt)	108	115	105
Saarloq (Qaqortoq distrikt)	100	109	108
Aappilattoq (Nanortalik distrikt)	100	106	109
Sermiligaaq (Tasiilaq distrikt)	100	104	111
Kullorsuaq (Upernavik distrikt)	109	107	113
Siorapaluk (Qaanaaq distrikt)	101	109	114
Tiilerilaaq (Tasiilaq distrikt)	117	111	116

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP3>

1.4 Indkomster fordelt på køn

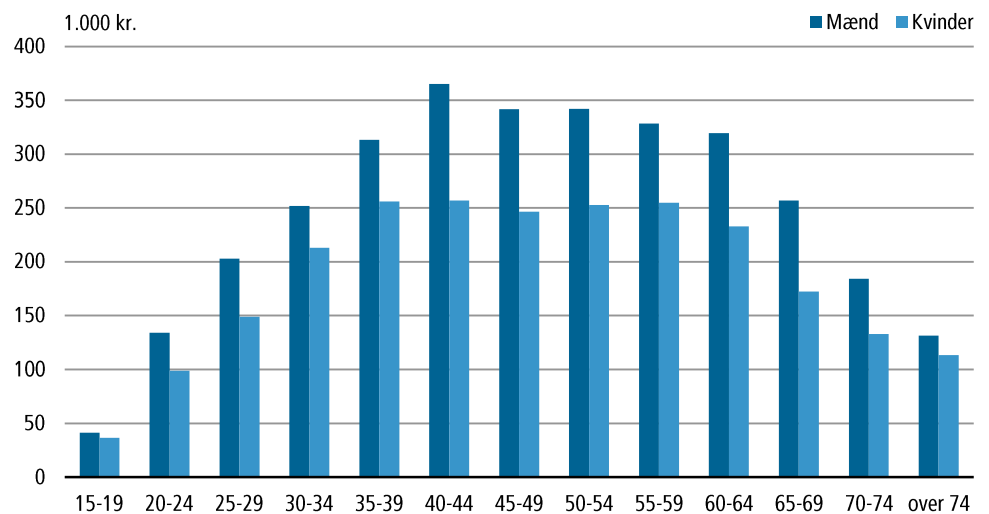
I 2015 optjente mænd i gennemsnit en bruttoindkomst på 262.000 kr., mens den tilsvarende indkomst for kvinderne lå på 192.000 kr. Mænds indkomster var således på landsplan godt en tredjedel højere end kvindernes. I denne beregning er der dog ikke taget højde for, at mændene er overrepræsenteret i de typisk erhvervsaktive aldersgrupper, hvor indkomstniveauet er højt, mens der omvendt er flere kvinder end mænd blandt de ældste aldersgrupper, hvor indkomsterne er lave. De reelle indkomstforskelle kønnene imellem er derfor ikke så markante, som de overordnede tal indikerer.

Tabel 1.7 Gennemsnitlige bruttoindkomster fordelt på køn (1.000 kr.)

	2013		2014		2015	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
Hele landet	245	186	247	187	262	192
Kommune Kujalleq	191	163	187	164	203	168
Kommuneqarfik Sermersooq	304	221	299	220	319	226
Qeqqata Kommunia	238	176	246	179	264	183
Qaasuitsup Kommunia	195	155	201	158	207	163

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1>

Som det fremgår af Tabel 1.7, var indkomsterne hos mænd væsentlig højere end kvindernes indkomster i alle fire kommuner. Endvidere ses det af Figur 1.5, at mænd optjente højere indkomster inden for alle aldersgrupper, hvor det dog er inden for de typisk erhvervsaktive aldersgrupper, at de største forskelle findes. Samme billede tegner sig inden for alle andre demografiske og geografiske variable, man kan knytte sammen med indkomster og køn. I Tabel 5.2 i Kapitel 5 studeres kønsopdelte indkomstopgørelser med yderligere baggrundsvARIABLE, og for endnu større detaljeringsgrad kan der henvises til Grønlands Statistikbank, der findes på adressen bank.stat.gl.

Figur 1.5 Gennemsnitlige bruttoindkomster fordelt på alder og køn 2015

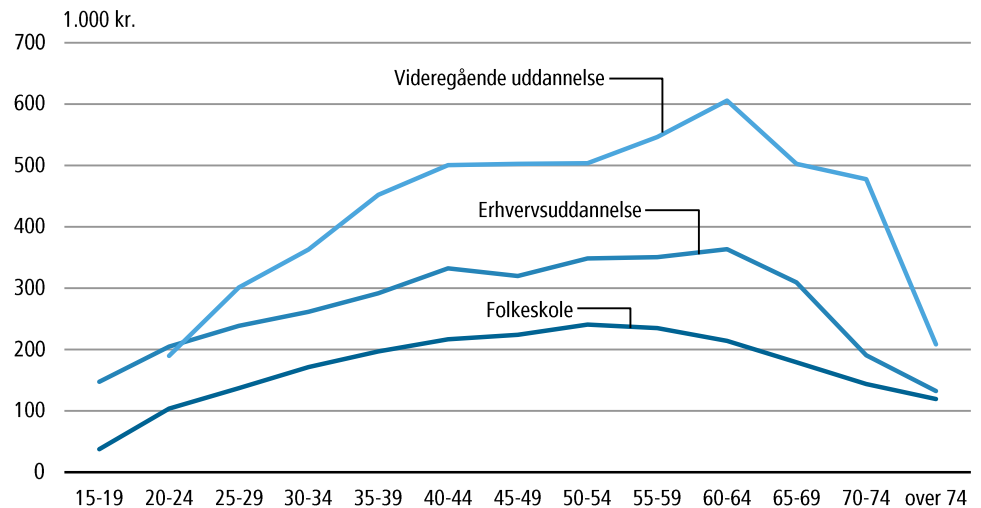
Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1>

1.5 Indkomster fordelt på uddannelsesnivea

Der er markant sammenhæng mellem uddannelsesnivea og indkomst. Således optjener veluddannede betydelige højere indkomster end personer med en lavere uddannelse. Dette skyldes primært, at højtuddannede, der er i beskæftigelse, typisk har væsentlig højere løn end beskæftigede med en lavere uddannelse. Men også højere beskæftigelsesgrad og lavere ledighed blandt de veluddannede er medvirkende til indkomstforskellene, idet en langt mindre andel af højtuddannede lever af (relativt lave) indkomsterstøttede offentlige ydelser sammenlignet med de lavere uddannede.

Det ses af Figur 1.6, at det praktisk talt er indenfor alle aldersgrupper, at personer med en videregående uddannelse har højere gennemsnitlige indkomster i forhold til jævnaldrende med lavere uddannelsesniveau. Det kan endvidere noteres, at de største forskelle findes blandt de ældste erhvervsaktive aldersgrupper – i særdeleshed blandt de 60-64-årige.

Figur 1.6 Gennemsnitlig personindkomst fordelt på alder og højst fuldført uddannelse 2015

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP8>

Det ses af Tabel 1.8, at de indkomstforskelle mellem by og bygd mindskes en del, når sammenligningerne foretages indenfor de enkelte uddannelsesniveauer. Indkomstgabet mellem byer og bygder kan derfor i nogen grad forklares med et generelt højere uddannelsesniveau i byerne.

Tabel 1.8 Gennemsnitlig personindkomst fordelt på bosted, køn og højst fuldført uddannelse 2015

	By		Bygd	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
Alle	272	201	189	134
Folkeskole	201	140	171	114
Gymnasieuddannelse	277	178	308	170
Erhvervsuddannelse	349	248	282	209
Suppleringskursus	217	185	233	..
Videregående uddannelse	566	397	420	374

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP8>

Blandt borgere med gymnasieuddannelse og suppleringskursus som højst fuldført uddannelse ligger gennemsnitsindkomsterne i bygderne på niveau med – og endda lidt over – byerne. En forklaring herpå er, at betydelig del af byboerne med en sådan uddannelsesbaggrund fortsat er studerende, hvilket – på kort sigt – begrænser mulighederne for at skabe høj indkomst gennem beskæftigelse.

2. Husstandsindkomster

Husstanden som institution kan betragtes som den primære forbrugerenhed, hvorfor husstandsindkomsten anses som velegnet til analyser af borgernes forbrugsmuligheder. For at gøre sammenligninger af indkomster i husstande med forskellige størrelse og sammensætning mulig beregnes de ækvivalerede husstandsindkomster – læs mere herom i Afsnit 6.3 i Kapitel 6.

Udover nedenstående to tabeller, findes der i Afsnit 5.2 mere detaljerede opgørelser over såvel niveauet som fordelingen af husstandsindkomsterne. Ønskes der endnu større detaljeringsgrad, henvises der til Statistikbanken på bank.stat.gl, hvor det er muligt at skræddersy sine egne tabeller.

Tabel 2.1 Gennemsnitlige husstandsindkomster 2015 (1.000 kr.)

	Husstandsindkomst (brutto)	Skattepligtig husstandsindkomst	Disponibel husstandsindkomst
Hele landet	437	406	305
----- Kommuner -----			
Kommune Kujalleq	346	320	249
Kommuneqarfik Sermersooq	504	469	346
Qeqqata Kommunía	443	414	312
Qaasuitsup Kommunía	379	352	269
----- Bosteder -----			
Byer	450	418	313
Bygder	349	324	251
----- Antal børn i husstanden -----			
Ingen børn	385	360	268
1 barn	532	492	371
2 børn	568	524	396
Mindst 3 børn	509	465	366

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDH1>

Tabel 2.2 Gennemsnitlige ækvivalerede husstandsindkomster 2015

	Ækvivaleret husstands- indkomst (brutto)	Ækvivaleret skattepligtig husstands- indkomst	Ækvivaleret disponibel husstands- indkomst	Gennemsnitlig ækvivalens- vægt
----- 1.000 kr. -----				
Hele landet	263	245	184	1,66
----- Kommuner -----				
Kommune Kujalleq	215	199	155	1,61
Kommuneqarfik Sermersooq	306	286	211	1,64
Qeqqata Kommunía	264	247	186	1,68
Qaasuitsup Kommunía	222	206	158	1,71
----- Bosteder -----				
Byer	271	253	190	1,66
Bygder	202	188	144	1,73
----- Antal børn i husstanden -----				
Ingen børn	274	257	192	1,40
1 barn	263	243	184	2,03
2 børn	246	227	172	2,31
Mindst 3 børn	181	165	130	2,82

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDH1>

Den husstandsorienterede indkomststatistik tegner i store træk det samme billede af den geografiske indkomstfordeling som den personorienterede indkomststatistik. Således var husstandsindkomsterne og de ækvivalerede husstandsindkomster i gennemsnit væsentlig højere i Kommuneqarfik Sermersooq end i de øvrige kommuner. Endvidere viser den husstandsorienterede indkomststatistik – ligesom den personorienterede – en betydelig indkomstforskel mellem byer og bygder. På grund af at husstandene – og derved ækvivalensvægtene – i gennemsnit er større i bygderne end i byerne, er denne forskel mest markant i sammenligningen af ækvivalensindkomsterne.

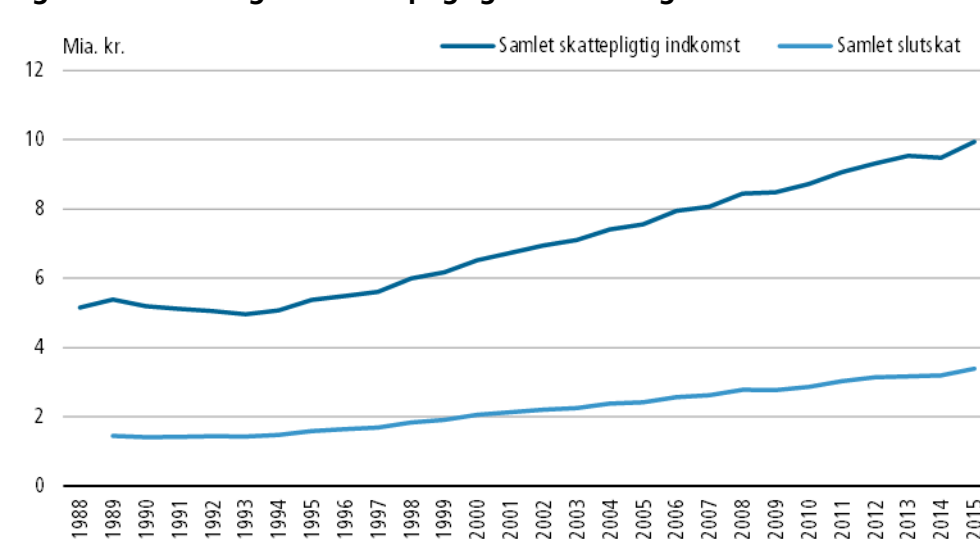
Blandt kommunerne er der også betydelige forskelle i ækvivalensvægtene. Således var den laveste gennemsnitlige ækvivalensvægt i Kommune Kujalleq, hvor husstandsmønstret følgelig er karakteriseret ved relativt små enheder. Omvendt ser det ud i Qaasuitsup Kommunia, der havde den største gennemsnitlige ækvivalensvægt, og følgelig er der i denne kommune relativt store husstande set i forhold til resten af landet.

3. Den skatteorienterede indkomststatistik

Det skatteorienterede indkomstregister er det indkomstregister, der har den længste tidsserie i indkomststatistikken, hvorfor det er særligt interessant i et historisk perspektiv. Ændringer over tid i skattelovgivningen samt i struktur og opgørelsesmetoder i de data, der ligger til grund for den skatteorienterede indkomststatistik, indebærer, at opgørelsen skal tolkes med en vis varsomhed.

Samlede tal for hele landet samt opgørelser for de enkelte skattekommuner findes for perioden 2011-2015 i Afsnit 5.3 i Kapitel 5 og for hele perioden 1988-2015 i Statistikbanken bank.stat.gl/INDS1.

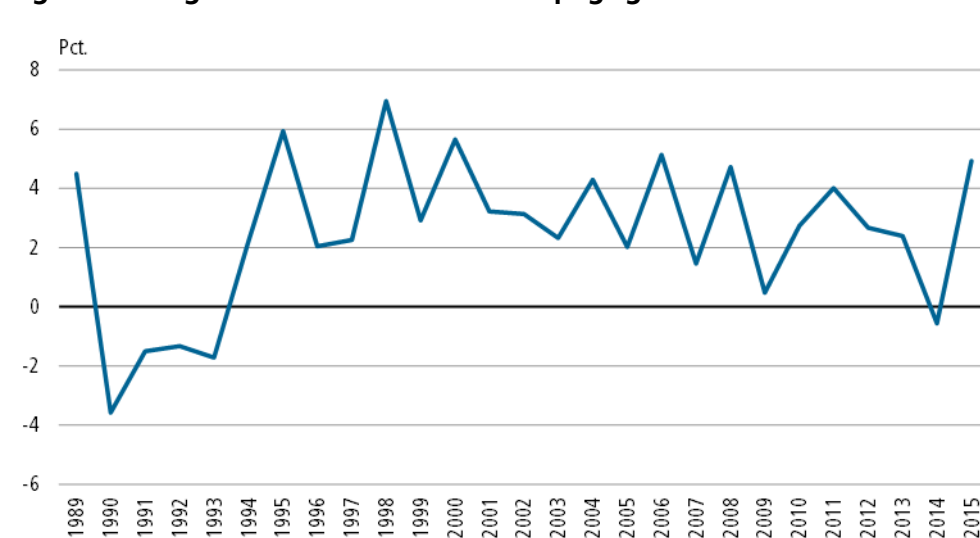
Figur 3.1 Udviklingen i skattepligtig indkomst og sluskat 1988-2015

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDS1>

De skattepligtige indkomster i samfundet lå samlet set på 9,9 mia. kr. i 2015, mens de samlede indkomstskatter (sluskat) androg 3,4 mia. kr. Siden midten af 1990'erne har der generelt været en støt stigende trend i såvel de samlede skattepligtige indkomster som i de samlede sluskat.

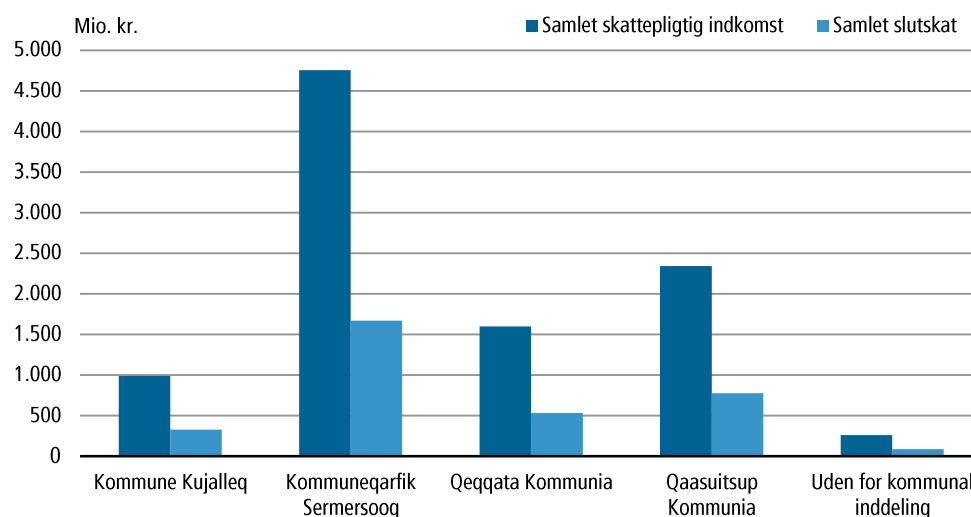
Figur 3.2 Årlig vækstrate i samlet skattepligtig indkomst 1989-2015

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDS1>

I 2015 steg de samlede skattepligtige indkomster med 467 mio. kr. i forhold til året før, hvilket svarer til en vækst på 4,9 pct. Dette flugter med resultaterne i den personorienterede indkomststatistik, hvor gennemsnitsindkomsterne steg med 4,8 pct. Som det fremgår af Figur 3.2, så er der tale om en – i historisk perspektiv – relativ høj vækst. Det bør dog endvidere noteres, at det kommer lige efter et af de meget sjældne år med negativ vækst i de samlede skattepligtige indkomster.

Figur 3.3 Samlet skattepligtig indkomst og sluskat fordelt på skattekommune 2015

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDS1>

Af Figur 3.3 fremgår det, at såvel den samlede skattepligtige indkomst som den samlede sluskat var markant højere i Kommuneqarfik Sermersooq end i nogen anden kommune. I 2015 udgjorde de skattepligtige indkomster i Kommuneqarfik Sermersooq 47,8 pct. af de samlede skattepligtige indkomster i landet, mens sluskatterne i kommunen tilsvarende udgjorde 49,3 pct. af de samlede indkomstskatter i landet.

4. Indkomstfordelingen

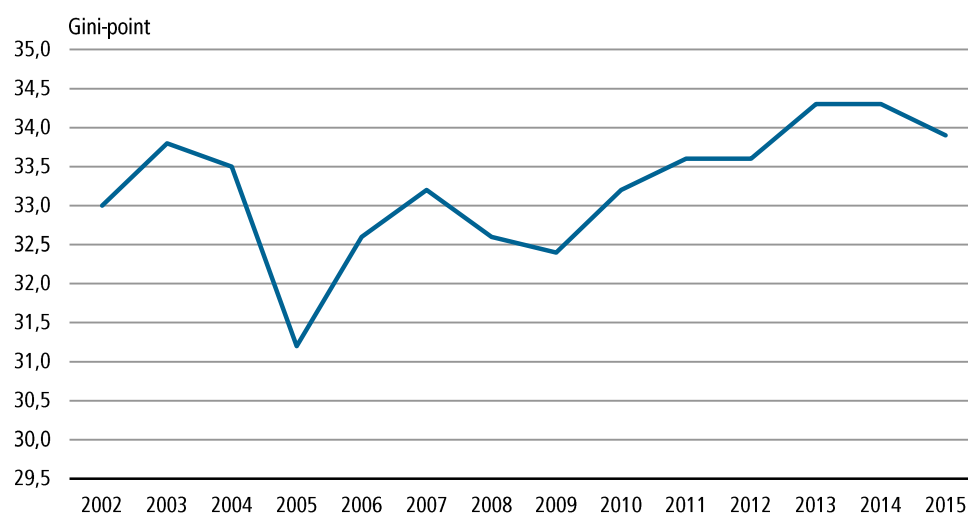
I dette kapitel præsenteres tal for indkomstfordelingen i perioden 2002-2015. Tallene for 2015 sammenlignes endvidere med (nyeste) tilsvarende tal fra de andre nordiske lande. Disse sammenligninger bør dog foretages med en vis varsomhed, hvilket er nærmere beskrevet i Afsnit 6.4 i Kapitel 6. Sluttelig præsenteres en særøpgørelse, hvor indkomstfordelingen blandt husstande med børn belyses.

De tre præsenterede fordelingsmål beskriver hvert deres område af indkomstfordelingen. Gini-koefficienten er et mål for fordelingen af alle indkomsterne, mens målet for den relative fattigdom (at-risk-of-poverty rate) fokuserer på de laveste indkomster, og ratio-80/20 beskriver forholdet mellem de højeste og de laveste indkomster.

4.1 Tidsserier 2002-2015

På trods af fokus på forskellige områder af indkomstfordelingen, viser tidsserierne for de tre fordelingsmål samme overordnede tendenser. Særligt bemærkelsesværdigt er det forholdsvis store fald i uligheden og den relative fattigdom fra 2004 til 2005 – et fald der formentlig i høj grad må tilskrives de ændringer i skattelovgivningen, der blev foretaget med virkning fra og med netop 2005. Personfradraget blev da hævet fra 40.000 kr. til 48.000 kr. og standardfradraget fra 8.000 kroner til 10.000 kr., mens skatteprocenten blev hævet med 2 procentpoint. Disse ændringer medførte lavere skattebetalinger i lavindkomstgrupperne og højere i højindkomstgrupperne, mens det samlede skatteprovenu var stort set uændret.

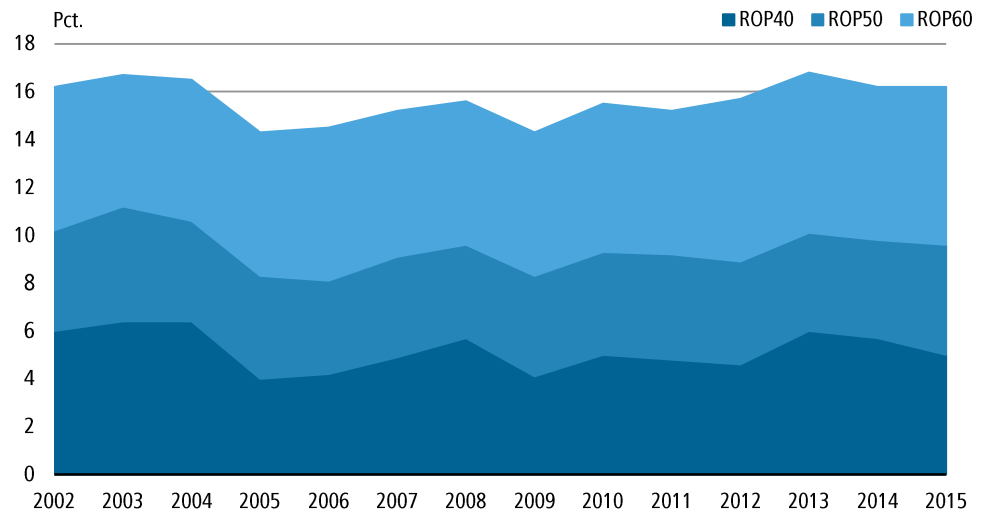
Figur 4.1 Gini-koefficienten 2002-2015

Anm.: En Gini-koefficient med værdi 0 repræsenterer en perfekt ligelig fordeling, mens værdien 100 repræsenterer en perfekt ulige fordeling.

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDF1>

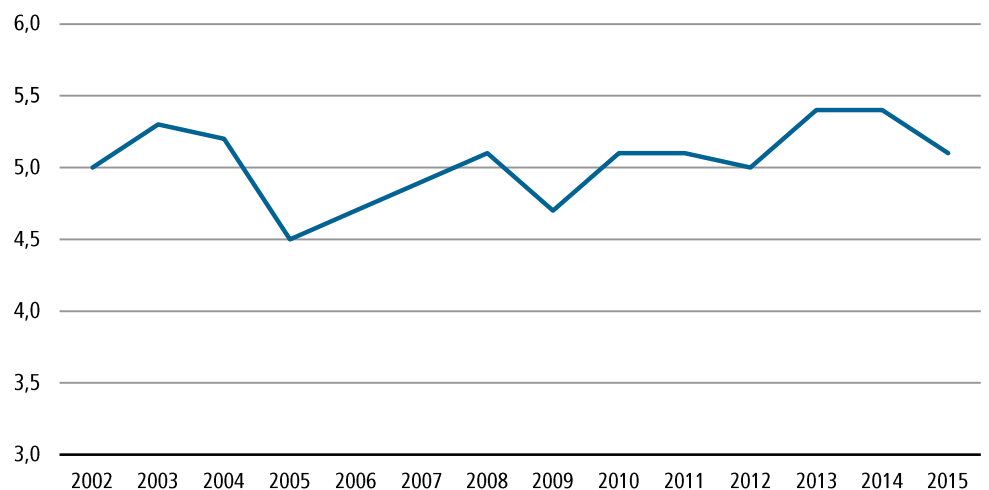
Figur 4.2 Relativ fattigdom 2002-2015

Anm.: ROP40, ROP50 og ROP60 angiver andelen af befolkningen, der bor i en husstand med en indkomst mindre end henholdsvis 40 pct., 50 pct. og 60 pct. af medianindkomsten.

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDF1>

Figur 4.3 Forholdet mellem høj- og lavindkomster 2002-2015

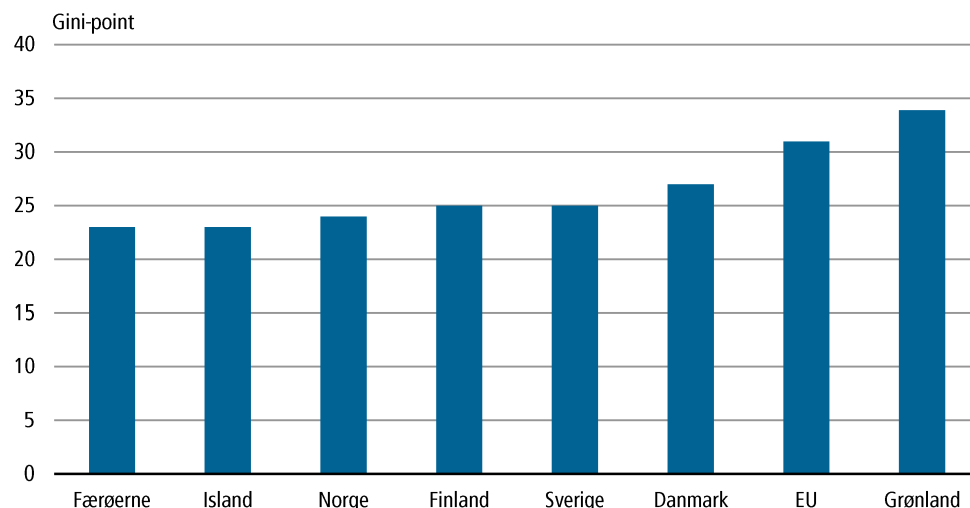
Anm.: Figuren angiver ratio-80/20, der beregnes som forholdet mellem den samlede indkomstmasse for de 20 pct. med de højeste indkomster og den samlede indkomstmasse for de 20 pct. med de laveste indkomster.

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDF1>

4.2 Internationale sammenligninger

Figur 4.4 og Figur 4.5 viser, at såvel uligheden som den relative fattigdom ligger på et højere niveau i Grønland i forhold til de øvrige nordiske lande. Sammenlignes der med EU-gennemsnittet, viser figurene, at de grønlandske indkomster generelt er mere ulige fordelt end i EU-landene, mens den relative fattigdom ligger en anelse under EU-gennemsnittet – uanset om der anvendes 50 pct.- eller 60 pct.-mediangrænse.

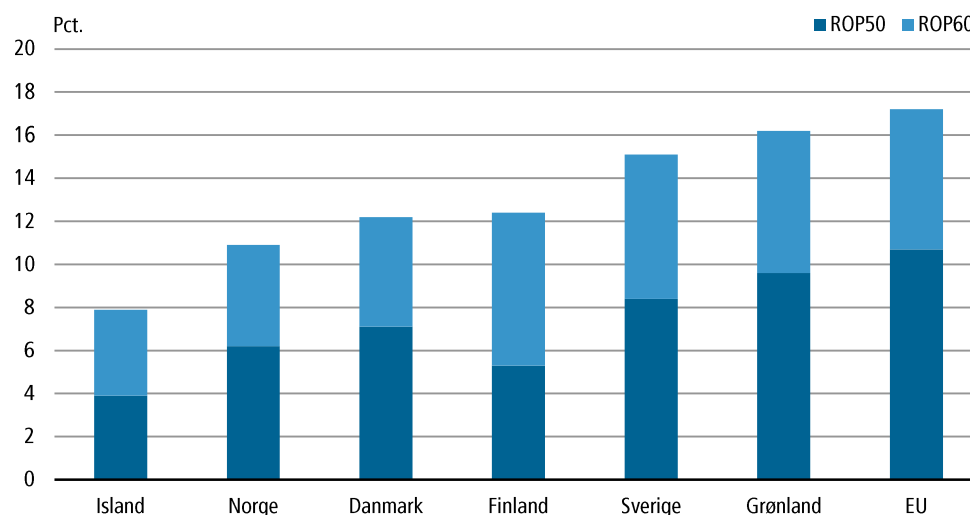
Figur 4.4 Gini-koefficienter for de nordiske lande og EU

Anm.: En Gini-koefficient med værdi 0 repræsenterer en perfekt ligelig fordeling, mens værdien 100 repræsenterer en perfekt ulige fordeling.

Kilde: Nordisk Ministerråd. Seneste tilgængelige tal i Nordisk Statistikbank.

Figur 4.5 Relativ fattigdom i de nordiske lande og EU

Anm.: ROP50 og ROP60 angiver andelen af befolkningen, der bor i en husstand med en indkomst mindre end henholdsvis 50 pct. og 60 pct. af medianindkomsten.

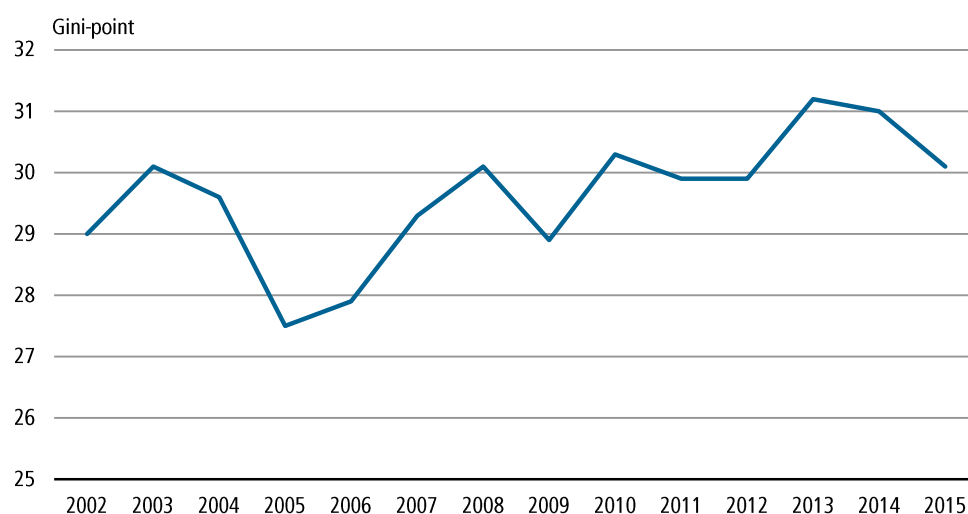
Kilde: Nordisk Ministerråd. Seneste tilgængelige tal i Nordisk Statistikbank.

4.3 Indkomstfordelingen blandt husstande med børn

I dette afsnit præsenteres særøpgørelser, hvor de tre fordelingsmål er beregnet på disponible indkomster i husstande med mindst ét barn.¹ Beregningerne er foretaget på baggrund af nøjagtig samme principper og metoder som de tilsvarende tal for hele landet præsenteret i Afsnit 4.1. Analysepopulationen er afgrænset til alle børn, der ved udgangen af opgørelsesåret boede i en husstand, der indgår i det husstandsorienterede indkomstregister samme år. I beregningsgrundlaget er børnene tildelt den ækvivalerede disponible husstandsindkomst, deres respektive husstand er registreret med i det husstandsorienterede indkomstregister.

¹ Børn er defineret som værende under 18 år ved udgangen af opgørelsesåret.

Figur 4.6 Gini-koefficient beregnet på husstande med børn 2002-2015

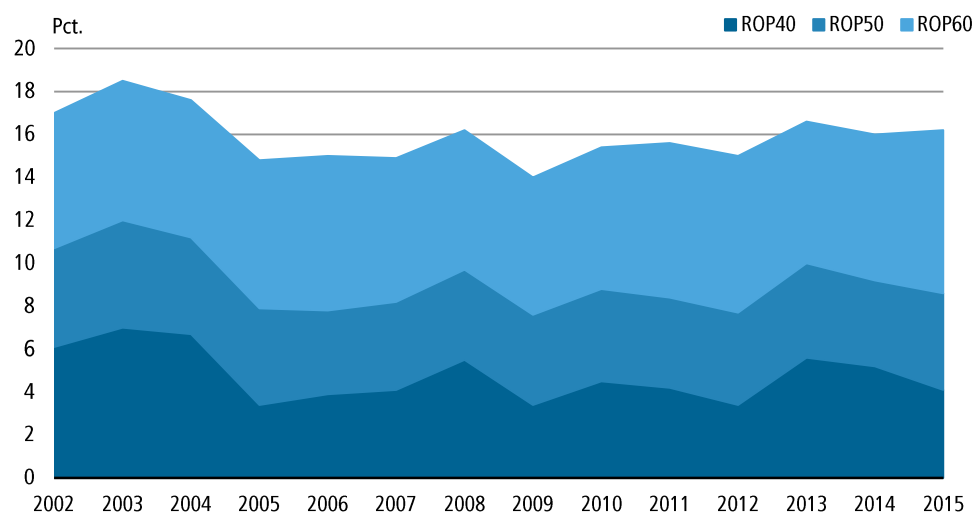

Anm.: En Gini-koefficient med værdi 0 repræsenterer en perfekt ligelig fordeling, mens værdien 100 repræsenterer en perfekt ulige fordeling.

Kilde: Særopgørelse ud fra det husstandsorienterede indkomstregister.

Ved at sammenligne Figur 4.6 med Figur 4.1 kan det noteres, at udviklingen i Gini-koefficienten for børnehusstande følger samme mønster som den overordnede Gini-koefficient for hele landet. Gini-koefficienten beregnet på husstande med børn ligger dog på et lavere niveau, og indkomsterne blandt husstande med børn er således mere ligeligt fordelt end indkomsterne er i landet som helhed.

Figur 4.7 Relativ fattigdom blandt børn 2002-2015

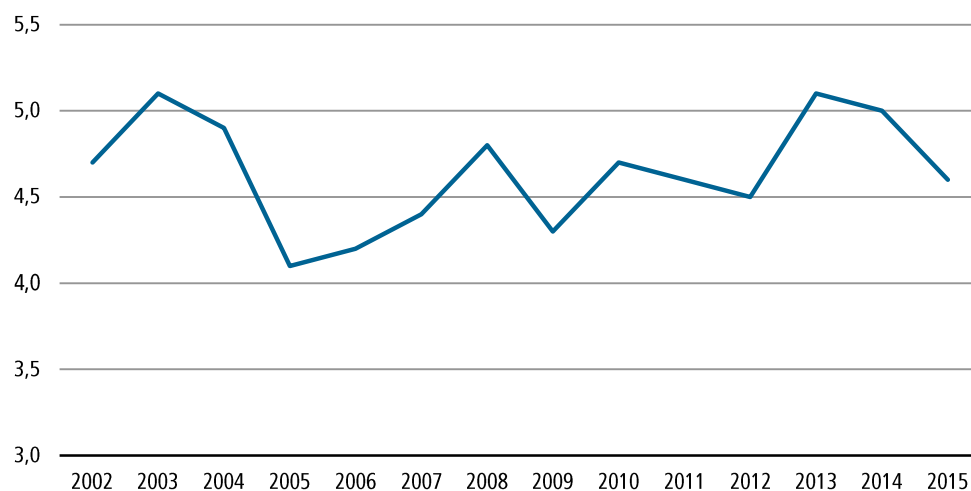
Anm.: ROP40, ROP50 og ROP60 angiver andelen af børn, der bor i en husstand med en indkomst mindre end henholdsvis 40 pct., 50 pct. og 60 pct. af medianindkomsten.

Kilde: Særopgørelse ud fra det husstandsorienterede indkomstregister.

Også den relative fattigdom blandt børn følger landstendenserne, og i store træk er niveauerne ens for de to fordelinger gennem perioden 2002-2015. I 2015 lå ROP40, ROP50 og ROP60 på henholdsvis 5,0 pct., 9,6 pct. og 16,2 for hele befolkningen, mens værdierne beregnet alene på børn tilsvarende lå på henholdsvis 4,1 pct., 8,6 pct. og 16,2 pct.

Figur 4.8 Forholdet mellem høj- og lavindkomster i husstande med børn 2002-2015

Anm.: Figuren angiver ratio-80/20, der beregnes som forholdet mellem den samlede indkomstmasse for de 20 pct. med de højeste indkomster og den samlede indkomstmasse for de 20 pct. med de laveste indkomster.

Kilde: Særopgørelse ud fra det husstandsorienterede indkomstregister.

I lighed med de to andre fordelingsmål følger også ratio-80/20 beregnet på husstande med børn i store træk samme udvikling som landstallet i perioden 2002-2015. Tallene for børnehusstande ligger dog gennem hele perioden en anelse under landstallene, og indkomsterne i børnehusstande er således lidt mere ligeligt fordelt, når der måles på såvel Gini-koefficient som ratio-80/20, i forhold til hele indkomstfordelingen set over ét.

5. Supplerende tabeller

5.1 Fra det personorienterede indkomstregister

Tabel 5.1 Gennemsnitlige personindkomster 2015 (1.000 kr.)

	Bruttoindkomst	Skattepligtig indkomst	Indkomst efter skat
Hele landet	229	213	157
	Kommuner		
Kommune Kujalleq	187	173	131
Kommuneqarfik Sermersooq	275	256	186
Qeqqata Kommunio	226	211	156
Qaasuitsup Kommunio	186	173	129
Uden for kommunal inddeling	629	610	427
	Bosted		
Byer	238	222	163
Bygder	165	153	117
	Fødested		
Født i Grønland	201	186	140
Født uden for Grønland	482	458	308
	Køn		
Mænd	262	246	176
Kvinder	192	177	136
	Distrikter		
Nanortalik	152	139	110
Qaqortoq	209	193	144
Narsaq	182	169	127
Paamiut	176	163	126
Nuuk	305	285	204
Maniitsoq	205	190	143
Sisimiut	238	223	163
Kangaatsiaq	141	129	103
Aasiaat	182	168	127
Qasigiannuit	187	174	130
Ilulissat	214	199	147
Qeqertarsuaq	196	182	136
Uummannaq	197	185	136
Upernavik	159	147	112
Qaanaaq	139	127	102
Tasiilaq	155	141	113
Ittoqqortoormiit	182	169	129
	Alder		
15-19 år	39	27	35
20-24 år	117	105	90
25-29 år	176	163	126
30-34 år	233	218	160
35-39 år	286	268	193
40-44 år	316	296	210
45-49 år	297	278	199
50-54 år	301	282	201
55-59 år	297	279	198
60-64 år	282	267	189
65-69 år	222	208	154
70-74 år	161	147	118
over 74 år	121	110	93

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1> og <http://bank.stat.gl/INDP2>

Tabel 5.2 Gennemsnitlige bruttoindkomster fordelt på køn (1.000 kr.)

	2013		2014		2015	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
Hele landet	245	186	247	187	262	192
	Kommuner					
Kommune Kujalleq	191	163	187	164	203	168
Kommuneqarfik Sermersooq	304	221	299	220	319	226
Qeqqata Kommunian	238	176	246	179	264	183
Qaasuitsup Kommunian	195	155	201	158	207	163
Uden for kommunal inddeling	578	434	583	359	701	304
	Bosted					
Byer	256	194	256	195	272	201
Bygder	171	127	182	128	189	134
	Fødested					
Født i Grønland	205	174	207	175	221	180
Født uden for Grønland	486	341	494	344	537	360
	Distrikter					
Nanortalik	151	136	148	141	159	142
Qaqortoq	217	175	211	176	233	183
Narsaq	186	164	186	162	196	166
Paamiut	183	155	184	154	190	159
Nuuk	338	242	334	242	357	248
Maniitsoq	198	162	208	166	231	172
Sisimiut	259	182	267	185	282	188
Kangaatsiaq	140	133	145	133	147	134
Aasiaat	192	150	197	153	204	157
Qasigiannuguit	203	160	196	166	202	170
Ilulissat	232	175	239	179	243	183
Qeqertarsuaq	211	166	202	169	215	176
Uummannaq	192	168	198	169	217	174
Upernavik	169	123	186	125	183	130
Qaanaaq	129	124	142	131	139	138
Tasiilaq	183	134	169	135	171	137
Ittoqqortoormiit	176	136	188	145	206	156
	Alder					
15-19 år	43	38	38	35	41	37
20-24 år	125	96	125	96	134	99
25-29 år	187	151	188	148	203	149
30-34 år	251	210	237	210	252	213
35-39 år	308	247	307	252	313	256
40-44 år	329	242	334	249	365	257
45-49 år	314	241	315	240	342	246
50-54 år	321	250	325	254	342	253
55-59 år	313	244	308	241	328	255
60-64 år	297	220	301	222	320	233
65-69 år	242	162	258	171	257	172
70-74 år	160	128	183	127	184	133
over 74 år	120	111	128	110	131	113

 Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1> og <http://bank.stat.gl/INDP2>

Tabel 5.3 Gennemsnitlige bruttoindkomster fordelt på lokaliteter (1.000 kr.)

	2011	2012	2013	2014	2015
Nanortalik	154	158	156	155	163
Aappilattoq	91	89	100	106	109
Narsaq Kujalleq	106	109	115	128	134
Tasiusaq	120	126	134	118	150
Ammassivik	132	106	118	120	124
Alluitsup Paa	121	125	120	131	130
Qaqortoq	188	193	201	198	214
Saarloq	107	94	100	109	108
Eqalugaarsuit	129	118	132	129	127
Qassimiut	152	136	152	146	159
Narsaq	162	163	168	165	175
Igaliku	143	111	107	140	146
Qassiarsuk	142	158	162	176	177
Narsarsuaq	297	298	291	279	299
Paamiut	167	171	170	171	176
Arsuk	180	196	187	174	178
Nuuk	284	289	294	292	307
Qeqertarsuatsiaat	186	183	196	179	191
Kapisillit	128	122	121	142	146
Maniitsoq	187	194	191	199	213
Atammik	119	134	131	129	138
Napasoaq	161	160	142	154	163
Kangaamiut	154	164	157	165	193
Sisimiut	208	215	219	224	234
Itilleq	127	131	135	130	141
Sarfannuguit	128	141	133	160	180
Kangerlussuaq	296	292	302	315	318
Kangaatsiaq	130	135	154	149	156
Attu	108	110	120	133	132
Iginniarfik	100	110	110	111	102
Niaqornaarsuk	99	104	115	127	125
Ikerasaarsuk	141	143	157	164	156
Aasiaat	174	176	174	178	183
Akunnaaq	134	131	144	156	173
Kitsissuarsuit	144	140	138	139	161
Qasigiannuguit	176	172	184	183	187
Ikamiut	163	167	148	148	177
Ilulissat	202	207	207	213	217
Oqaatsut	164	162	162	120	180
Qeqertaq	175	171	176	184	173
Saqqaaq	160	187	197	181	191
Ilimanaq	133	139	145	162	180
Qeqertarsuaq	175	188	191	187	196
Kangerluk	163	151	146	169	193

Tabellen fortsættes på næste side.

Tabel 5.3 (fortsat) Gennemsnitlige bruttoindkomster fordelt på lokaliteter (1.000 kr.)

	2011	2012	2013	2014	2015
Uummannaq	187	191	197	195	205
Niaqornat	139	141	114	107	131
Qaarsut	151	173	169	157	202
Ikerasak	122	129	145	157	170
Saattut	149	159	180	198	206
Ukkusissat	126	136	152	169	185
Illorsuit	155	177	164	175	185
Nuugaatsiaq	143	154	163	164	197
Upernavik	170	182	183	186	189
Upernavik Kujalleq	105	102	110	108	124
Kangersuatsiaq	102	102	102	109	116
Aappilattoq	116	146	137	155	152
Tasiusaq	122	150	146	170	174
Nuussuaq	97	96	108	115	105
Kullorsuaq	95	105	109	107	113
Naajaat	112	120	116	146	128
Innaarsuit	154	207	168	246	210
Nutaarmiut	110	111	138	152	157
Qaanaaq	125	131	133	144	147
Savissivik	97	92	102	104	100
Siorapaluk	93	100	101	109	114
Qeqertat	67	77	83	82	77
Tasiilaq	162	164	176	166	169
Sermiligaaq	93	100	100	104	111
Isertoq	105	122	131	120	123
Kulusuk	131	137	143	134	142
Tiilerilaaq	108	114	117	111	116
Kuummiut	103	106	126	129	119
Ittoqqortoormiit	155	159	152	164	180

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP3>

Tabel 5.4 Maksimale bruttoindkomster fordelt på deciler 2015 (1.000 kr.)

	1	2	3	4	5 (median)	6	7	8	9
Hele landet	32	68	99	128	162	212	272	352	470
	Kommuner								
Kommune Kujalleq	31	63	91	110	133	176	220	288	395
Kommuneqarfik Sermersooq	35	72	109	141	199	265	340	419	556
Qeqqata Kommunia	32	71	104	133	168	214	268	337	456
Qaasuitsup Kommunia	30	63	91	111	136	180	225	283	380
	Bosted								
Byer	34	71	104	133	173	223	285	364	482
Bygder	25	54	81	102	125	149	192	249	353
	Fødested								
Født i Grønland	31	64	93	117	146	193	242	313	411
Født uden for Grønland	82	161	280	357	413	476	555	658	895
	Køn								
Mænd	33	72	108	133	179	237	312	397	547
Kvinder	32	64	91	117	144	193	237	304	398
	Distrikter								
Nanortalik	27	57	83	106	122	138	175	218	303
Qaqortoq	36	63	97	122	155	201	252	324	432
Narsaq	28	64	91	110	133	176	223	289	388
Paamiut	37	66	88	109	132	152	199	250	354
Nuuk	41	85	124	174	236	308	375	451	599
Maniitsoq	31	69	97	125	147	191	235	303	410
Sisimiut	33	71	108	133	180	227	285	353	476
Kangaatsiaq	26	49	70	91	109	133	172	215	296
Aasiaat	31	57	84	109	133	172	216	278	382
Qasigiannuit	41	80	104	122	155	191	224	270	355
Ilulissat	39	76	106	133	167	213	263	329	416
Qeqertarsuaq	48	82	106	120	135	181	227	277	368
Uummannaq	43	81	108	133	157	196	235	295	390
Upernavik	18	44	73	95	119	147	192	242	341
Qaanaaq	27	43	65	86	109	130	164	207	298
Tasiilaq	18	40	62	88	109	133	181	237	337
Ittoqqortoormiit	24	60	90	109	133	166	204	272	389
	Alder								
15-19 år	0	5	11	19	26	36	49	62	89
20-24 år	30	49	60	76	93	113	139	171	219
25-29 år	43	64	90	111	142	176	212	271	351
30-34 år	54	88	118	159	202	244	300	356	432
35-39 år	65	109	153	202	247	301	353	412	524
40-44 år	65	109	159	215	259	311	372	452	591
45-49 år	66	109	144	194	236	287	348	421	567
50-54 år	62	109	145	197	239	293	354	427	573
55-59 år	55	109	136	194	238	294	354	425	580
60-64 år	55	98	109	158	207	257	333	410	544
65-69 år	80	95	115	133	136	154	204	281	445
70-74 år	84	91	95	124	133	133	134	152	227
over 74 år	27	91	91	115	133	133	133	133	176

Anm.: Af diskretionshensyn udelades den maksimale indkomst i 10. decil.

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP4> og <http://bank.stat.gl/INDP5>

Tabel 5.5 Personfordeling på indkomstintervaller 2015 (antal personer)

	Bruttoindkomst		Skattepligtig indkomst		Indkomst efter skat	
	Antal	Akkumuleret antal	Antal	Akkumuleret antal	Antal	Akkumuleret antal
Højest 50.000 kr.	6.025	6.025	7.759	7.759	6.034	6.034
50.001 - 100.000 kr.	6.587	12.612	7.260	15.019	10.533	16.567
100.001 - 150.000 kr.	7.260	19.872	5.841	20.860	8.735	25.302
150.001 - 200.000 kr.	4.111	23.983	4.276	25.136	5.430	30.732
200.001 - 250.000 kr.	3.898	27.881	3.659	28.795	4.015	34.747
250.001 - 300.000 kr.	2.811	30.692	2.898	31.693	2.645	37.392
300.001 - 350.000 kr.	2.547	33.239	2.446	34.139	1.467	38.859
350.001 - 400.000 kr.	2.157	35.396	2.081	36.220	851	39.710
400.001 - 500.000 kr.	2.716	38.112	2.333	38.553	910	40.620
500.001 - 600.000 kr.	1.326	39.438	1.155	39.708	425	41.045
600.001 - 700.000 kr.	749	40.187	633	40.341	249	41.294
700.001 - 800.000 kr.	432	40.619	386	40.727	136	41.430
800.001 - 900.000 kr.	268	40.887	262	40.989	84	41.514
900.001 - 1.000.000 kr.	225	41.112	177	41.166	49	41.563
Over 1.000.000 kr.	553	41.665	499	41.665	102	41.665

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP6>**Tabel 5.6 Personfordeling på indkomstintervaller 2015 (pct.)**

	Bruttoindkomst		Skattepligtig indkomst		Indkomst efter skat	
	Andel	Akkumuleret andel	Andel	Akkumuleret andel	Andel	Akkumuleret andel
Højest 50.000 kr.	14,5	14,5	18,6	18,6	14,5	14,5
50.001 - 100.000 kr.	15,8	30,3	17,4	36,0	25,3	39,8
100.001 - 150.000 kr.	17,4	47,7	14,0	50,1	21,0	60,7
150.001 - 200.000 kr.	9,9	57,6	10,3	60,3	13,0	73,8
200.001 - 250.000 kr.	9,4	66,9	8,8	69,1	9,6	83,4
250.001 - 300.000 kr.	6,7	73,7	7,0	76,1	6,3	89,7
300.001 - 350.000 kr.	6,1	79,8	5,9	81,9	3,5	93,3
350.001 - 400.000 kr.	5,2	85,0	5,0	86,9	2,0	95,3
400.001 - 500.000 kr.	6,5	91,5	5,6	92,5	2,2	97,5
500.001 - 600.000 kr.	3,2	94,7	2,8	95,3	1,0	98,5
600.001 - 700.000 kr.	1,8	96,5	1,5	96,8	0,6	99,1
700.001 - 800.000 kr.	1,0	97,5	0,9	97,7	0,3	99,4
800.001 - 900.000 kr.	0,6	98,1	0,6	98,4	0,2	99,6
900.001 - 1.000.000 kr.	0,5	98,7	0,4	98,8	0,1	99,8
Over 1.000.000 kr.	1,3	100,0	1,2	100,0	0,2	100,0

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP7>

Tabel 5.7 Gennemsnitlige personindkomster fordelt på højest fuldført uddannelse og køn (1.000 kr.)

	2011	2012	2013	2014	2015
Folkeskole					
Alle	151	155	159	159	168
Mænd	172	179	181	181	196
Kvinder	127	128	132	132	135
Gymnasieuddannelse					
Alle	237	235	225	217	221
Mænd	304	306	285	276	279
Kvinder	185	178	177	173	178
Erhvervsuddannelse					
Alle	287	291	294	293	302
Mænd	325	332	334	333	346
Kvinder	238	238	243	242	246
Suppleringskursus					
Alle	164	178	188	186	201
Mænd	172	198	209	199	217
Kvinder	157	164	172	175	187
Videregående uddannelse					
Alle	451	454	464	464	468
Mænd	529	535	548	555	564
Kvinder	384	388	397	395	397

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP8>

5.2 Fra det husstandsorienterede indkomstregister

Tabel 5.8 Gennemsnitlige husstandsindkomster 2015 (1.000 kr.)

	Husstandsindkomst (brutto)	Skattepligtig husstandsindkomst	Disponibel husstandsindkomst
Hele landet	437	406	305
	----- Kommuner -----		
Kommune Kujalleq	346	320	249
Kommuneqarfik Sermersooq	504	469	346
Qeqqata Kommunia	443	414	312
Qaasuitsup Kommunia	379	352	269
	----- Bosted -----		
Byer	450	418	313
Bygder	349	324	251
	----- Distrikter -----		
Nanortalik	291	268	217
Qaqortoq	380	351	268
Narsaq	337	313	244
Paamiut	327	303	243
Nuuk	543	506	369
Maniitsoq	421	391	300
Sisimiut	455	425	317
Kangaatsiaq	323	294	240
Aasiaat	335	310	240
Qasigiannugit	370	346	265
Ilulissat	427	397	298
Qeqertarsuaq	376	350	268
Uummannaq	401	376	278
Upernavik	390	362	278
Qaanaaq	288	263	217
Tasiilaq	340	310	254
Ittoqqortoormiit	364	338	262
	----- Husstande med -----		
Ingen børn	385	360	268
1 barn	532	492	371
2 børn	568	524	396
Mindst 3 børn	509	465	366
	----- Husstande med 1 voksen og -----		
Ingen børn	222	208	159
1 barn	213	196	164
2 børn	222	203	176
Mindst 3 børn	205	184	173
	----- Husstande med 2 voksne og -----		
Ingen børn	502	470	343
1 barn	549	509	376
2 børn	602	557	410
Mindst 3 børn	501	461	355
	----- Husstande med mindst 3 voksne og -----		
Ingen børn	727	676	503
1 barn	756	698	526
2 børn	719	660	508
Mindst 3 børn	671	610	485

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDH1> og <http://bank.stat.gl/INDH2>

Tabel 5.9 Maksimale husstandsindkomster (brutto) fordelt på deciler 2015 (1.000 kr.)

	1	2	3	4	5 (median)	6	7	8	9
Hele landet	95	133	184	253	335	422	525	669	905
Kommuner									
Kommune Kujalleq	77	121	147	197	264	337	425	536	713
Kommuneqarfik Sermersooq	88	133	201	289	380	483	613	785	1.051
Qeqqata Kommunia	106	133	196	268	345	432	538	685	913
Qaasuitsup Kommunia	109	133	182	239	308	384	470	580	753
Bosted									
Byer	94	133	186	259	343	434	542	693	933
Bygder	105	133	181	225	288	354	434	531	689
Distrikter									
Nanortalik	87	114	133	174	219	285	359	445	586
Qaqortoq	67	121	156	213	290	380	467	592	783
Narsaq	85	133	146	197	270	344	416	534	674
Paamiut	94	125	140	181	225	284	376	496	678
Nuuk	92	138	225	326	418	527	666	839	1.110
Maniitsoq	109	134	193	263	340	423	515	630	836
Sisimiut	95	133	197	270	347	436	555	712	933
Kangaatsiaq	103	133	182	231	275	336	390	480	591
Aasiaat	62	109	133	189	245	317	411	524	723
Qasigiannugit	109	146	189	252	307	359	443	543	686
Ilulissat	109	138	197	269	353	442	536	648	848
Qeqertarsuaq	109	133	166	218	270	361	460	567	720
Uummannaq	110	152	207	273	344	432	514	602	763
Upernavik	133	179	220	284	343	405	473	560	693
Qaanaaq	91	124	151	186	226	283	338	418	565
Tasiilaq	64	109	149	200	258	340	421	525	714
Ittoqqortoormiit	109	128	149	222	299	354	441	589	695
Husstande med									
Ingen børn	77	118	143	197	268	351	450	586	829
1 barn	119	208	285	362	445	530	646	786	1.003
2 børn	152	246	328	409	490	582	679	812	1.040
Mindst 3 børn	165	236	303	367	431	510	604	748	914
Husstande med 1 voksen og									
Ingen børn	49	86	109	133	138	184	244	342	472
1 barn	61	82	109	138	174	214	263	330	416
2 børn	67	93	109	138	179	228	282	336	414
Mindst 3 børn	78	106	120	129	164	187	222	298	358
Husstande med 2 voksne og									
Ingen børn	165	201	258	323	395	476	575	713	945
1 barn	188	263	336	399	470	544	646	779	983
2 børn	212	288	379	454	527	601	696	827	1.065
Mindst 3 børn	200	259	321	374	432	497	586	707	871
Husstande med mindst 3 voksne og									
Ingen børn	279	365	450	533	618	717	841	1.012	1.249
1 barn	323	425	503	581	659	747	850	984	1.220
2 børn	311	398	471	557	637	725	813	944	1.197
Mindst 3 børn	292	372	435	517	576	670	785	896	1.178

Anm.: Af diskretionshensyn udelades den maksimale indkomst i 10. decil.

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDH4> og <http://bank.stat.gl/INDH5>

5.3 Fra det skatteorienterede indkomstregister

Tabel 5.10 Samlede skattepligtige indkomster fordelt på skattekommune (mio. kr.)

	2011	2012	2013	2014	2015
Hele landet	9.063	9.305	9.527	9.473	9.940
Kommune Kujalleq	949	946	968	957	988
Kommuneqarfik Sermersooq	4.241	4.373	4.511	4.487	4.756
Qeqqata Kommunia	1.435	1.480	1.507	1.495	1.597
Qaasuitsup Kommunia	2.187	2.253	2.278	2.290	2.342
Uden for kommunal inddeling	251	254	264	243	257

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDS1>

Tabel 5.11 Samlede slutskatter fordelt på skattekommune (mio. kr.)

	2011	2012	2013	2014	2015
Hele landet	3.029	3.142	3.166	3.193	3.385
Kommune Kujalleq	312	312	316	313	327
Kommuneqarfik Sermersooq	1.457	1.510	1.531	1.559	1.668
Qeqqata Kommunia	461	492	492	491	531
Qaasuitsup Kommunia	714	742	739	751	773
Uden for kommunal inddeling	85	86	87	80	85

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDS1>

Tabel 5.12 Antal skattepligtige personer fordelt på skattekommune

	2011	2012	2013	2014	2015
Hele landet	49.775	49.213	49.060	49.056	48.050
Kommune Kujalleq	6.691	6.422	6.276	6.250	6.077
Kommuneqarfik Sermersooq	19.214	19.367	19.515	19.903	19.550
Qeqqata Kommunia	8.303	8.237	8.246	8.092	7.884
Qaasuitsup Kommunia	15.021	14.631	14.450	14.256	14.018
Uden for kommunal inddeling	546	556	573	555	521

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDS1>

6. Metode og begreber

6.1 Formål

Formålet med indkomststatistikken er at belyse niveauet og fordelingen af de optjente indkomster i samfundet. Ved at sammenholde indkomstoplysninger med demografi er det muligt at belyse indkomsterne hos forskellige grupper – eksempelvis fordelt på køn, alder og fødested. Endvidere er det ved at sammenholde tal fra flere år muligt at belyse indkomsternes udvikling over tid. Endelig kan statistikken belyse indkomsterne i forskellige husstandstyper samt de samlede personindkomster og –skatter i samfundet.

Det skal understreges, at indkomststatistikken ikke giver et fuldstændigt billede af velstand og forbrugsmuligheder. Eksempelvis behandles områder som formue og subsistensøkonomi ikke. Det skal endvidere understreges, at statistikken ikke må forveksles med en lønstatistik.

6.2 Datagrundlag

Grundlaget for indkomststatistikken er de skattemæssige slutopgørelser (S31) for samtlige skattepligtige personer. På baggrund af disse indberetninger danner Grønlands Statistik et basisregister indeholdende indkomst-, skatte- og personnummeroplysninger for alle personer, der er skattepligtige i Grønland. Ud fra dette basisregister dannes yderligere to registre; Et person- og et husstandsorienteret register. For at danne disse registre er basisregistret samkørt med Grønlands Statistiks befolknings- og husstandsregister, der indeholder oplysninger over den samlede befolkning og dens fordeling efter demografiske kendetegn som køn, bopæl, fødested m.m. Foruden det personorienterede og det husstandsorienterede indkomstregister dannes et skatteorienteret indkomstregister.

De tre indkomstregistre danner grundlag for hvert sit selvstændige område inden for indkomststatistikken. I det følgende redegøres der for indholdet i de enkelte registre og deraf udledte statistikker samt de begrænsninger, som de enkelte områder har.

6.2.1 Personorienteret indkomststatistik

Den personorienterede indkomststatistik danner grundlag for størsteparten af opgørelserne i denne publikation. Statistikken er dannet på baggrund af det personorienterede register, der er en samkøring af det indkomststatistiske basisregister og det grønlandske befolkningsregister. Registret indeholder foruden indkomstoplysninger således også oplysninger om køn, alder, bopæl m.m.

For at kunne foretage retvisende gennemsnitsanalyser indeholder det personorienterede indkomstregister kun personer, der har været bosat i landet hele året, og hvis alder med rimelighed kan betragtes som potentiel til erhvervelse af betydelig indkomst. Kriterierne for at indgå i registret er:

- Personen optræder i befolkningsregistret både primo og ultimo det pågældende år.
- Personen er mindst 15 år ved udgangen af året.
- Personen er registreret i Skattestyrelsens lignings- og slutopgørelser.
- Personen har været skattepligtig hele det pågældende år.

Basisregistret for 2015 indeholder indkomstoplysninger for 48.011 personer, mens tallet for det personorienterede register er 41.665 personer. Omkring 13 pct. af de skattepligtige personer i basisregistret er således frasorteret i det personorienterede indkomstregister, da de ikke opfylder alle de ovennævnte kriterier.

6.2.2 Husstandsorienteret indkomststatistik

Det husstandsorienterede indkomstregister bygger på bopælsoplysningerne i befolkningsregistret. For hver husstand optælles antallet af voksne og antallet af børn.² Fra det personorienterede indkomstregister knyttes indkomstoplysningerne til, og disse summeres over hver husstand. Eventuelle indkomster fra børn under 15 år, der som tidligere anført ikke indgår i det personorienterede register, lægges til efterfølgende. For at kunne foretage mere retvisende sammenligninger af indkomster i husstande med forskellige størrelser og sammensætninger, er der anvendt yderligere et indkomstbegreb, ækvivalensindkomst – læs mere herom i afsnit 6.3. Den husstandsorienterede indkomststatistik er først og fremmest velegnet som indikator for forbrugsmulighederne i samfundet. Det skal bemærkes, at det udelukkende er det husstandsorienterede indkomstregister, der danner grundlag for belysningen af indkomstfordelingen.

Med begrebet husstandsindkomst forstås den samlede indkomst optjent af personer, der er tilmeldt den samme folkeregisteradresse. Da husstande ikke nødvendigvis er sammensat ud fra familiære relationer, kan statistikken ikke sidestilles med en familieorienteret indkomststatistik.

6.2.3 Skatteorienteret indkomststatistik

Det skatteorienterede indkomstregister omfatter alle skattepligtige personer i et givet år, uanset bopæl og skattepligtens omfang. Derfor egner den skatteorienterede indkomststatistik sig primært til summariske opgørelser, og den bør primært bruges som en indikator for den generelle konjunkturudvikling i samfundet. Derimod egner den sig hverken til betragtninger på individniveau eller til at vurdere indkomstfordelingen.

---

² Voksne defineres som personer med en alder på minimum 18 år. Følgelig defineres børn som personer under 18 år.

6.3 Begreber og definitioner

Begrebet **bruttoindkomst** dækker over en persons eller en husstands³ samlede indkomst før skattebetaling. Bruttoindkomsten inkluderer kun de indkomststyper, der fremgår af selvangivelsen, og som er af skattemæssig interesse. Ikke-skattepligtige monetære indkomster indgår følgelig ikke i opgørelsen af bruttoindkomsten, ligesom ikke-skattepligtige sociale ydelser heller ikke er inkluderet. Ligeledes er ikke-skattepligtige naturalieindkomster – som for eksempel værdien af produkter fra fangst og fiskeri til eget forbrug – ikke inkluderet i bruttoindkomsten.

Den skattepligtige indkomst er en skatteteknisk størrelse, der danner grundlag for den endelige skatteberegning. Den skattepligtige indkomst beregnes ved at trække de i skattelovgivningen definerede fradrag fra bruttoindkomsten, og opgørelser af den skattepligtige indkomst har primært administrativ interesse. Fra et statistisk perspektiv udmærker den skattepligtige indkomst sig ved at være det indkomstbegreb, hvor der er længste tidsserie i hele indkomststatistikken. Begrebet har derfor en vis historisk interesse.

Det bør understreges, at ændringer i skattelovgivningen gennem tiderne bevirker, at sammenligninger af den skattepligtige indkomst over tid skal foretages med varsomhed. Foruden lovgivningsmæssige ændringer spiller ændringer i rådatastrukturen, og hvordan data i praksis er blevet opgjort administrativt, også en vis rolle i den henseende.

Indkomst efter skat beregnes ved at trække den endelige slutskat fra bruttoindkomsten, og begrebet beskriver derfor, hvor meget en person reelt har til rådighed. Indkomst efter skat er et indkomstbegreb, der kun benyttes i den personorienterede indkomststatistik, mens de reelle forbrugsmuligheder i den husstandsorienterede indkomststatistik beskrives med indkomstbegrebet den disponible indkomst.

Den disponible indkomst er et indkomstbegreb i den husstandsorienterede indkomststatistik. Den refererer den samlede husstandsindkomst fratrukket skatter og tillagt ikke-skattepligtige sociale ydelser såsom boligsikring. Den disponible indkomst anses for at give det mest fyldestgørende billede af en husstands reelle forbrugsmuligheder.

Idet begrebet husstand kan dække over mange typer af sammensætninger, lader de samlede indkomster i to forskellige husstande sig ikke nødvendigvis sammenligne. Eksempelvis må det antages, at det kræver en noget større indkomst for et ægtepar med tre børn end for en enlig uden børn at opnå den samme velfærd. Omvendt kan det med rimelighed antages, at der er visse stordriftsfordele ved at være flere personer i en husstand, hvorfor den førstnævnte husstand ikke er nødsaget til at optjene en fem gange så stor indkomst som den enlige for at opnå samme velfærdsniveau.

---

³ I denne publikation benævnes en husstands samlede bruttoindkomst som husstandsindkomsten.

For at kunne foretage mere retvisende sammenligninger af de reelle forbrugsmuligheder er det derfor valgt at opgøre husstandenes **ækvivalensindkomster**, hvor der tages højde for størrelse og sammensætning af den enkelte husstand. Ækvivalensindkomsten beregnes ved at dividere en husstands samlede indkomst med en given ækvivalensvægt, der afspejler husstandens sammensætning. Til beregning af denne vægt anvendes OECDs standard, hvor den første voksne person i husstanden vægter 1. Eventuelt andre voksne vægter hver 0,5, mens alle børn hver vægter 0,3.⁴ Ækvivalensvægten for en given husstand beregnes da ved at summere de enkelte personers vægte. Således har en husstand med to voksne og tre børn ækvivalensvægten $1+0,5+0,3+0,3+0,3 = 2,4$, mens en husstand med én voksen uden børn har vægten 1. Har de to husstande indkomster på henholdsvis 300.000 kr. og 150.000 kr. vil de respektive ækvivalensindkomster således være henholdsvis $300.000 \text{ kr.}/2,4 = 125.000 \text{ kr.}$ og $150.000 \text{ kr.}/1 = 150.000 \text{ kr.}$

Begrebet **realindkomst** – også benævnt købekraften – beskriver forholdet mellem indkomstniveau og prisniveau og er således et udtryk for de reelle forbrugsmuligheder. En stigning i indkomsterne forøger forbrugsmulighederne, mens prisstigninger – inflation – omvendt begrænser mulighederne for forbrug. Realindkomsten vil derfor stige, hvis væksten i indkomster er højere end prisstigningerne, og købekraften siges da at være styrket. Tilsvarende svækkes købekraften, hvis priserne stiger mere end indkomsterne. Realindkomsten er et overordnet gennemsnitsmål for befolkningens forbrugsmuligheder, hvor gennemsnitsindkomsterne på landsplan sættes i forhold til prisændringerne i en gennemsnitlig forbrugs-sammensætning.

En persons **alder** opgøres ved slutningen af referenceåret.

Oversigt 6.1 Kommuner og distrikter

Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunía	Qaasuitsup Kommunía
Nanortalik	Ivittuut	Maniitsoq	Kangaatsiaq
Qaqortoq	Paamiut	Sisimiut	Aasiaat
Narsaq	Nuuk		Qasigiannqut
	Tasiilaq		Ilulissat
	Illoqortoormiut		Qeqertarsuaq
			Uummannaq
			Upernavik
			Qaanaaq

Den 1. januar 2009 blev de 18 gamle kommuner lagt sammen til fire store **kommuner**. Idet opgørelser med den gamle kommuneinddeling imidlertid stadig har lokal interesse, benyttes inddelingen i denne publikation som en sekundær geografisk inddeling. De af denne inddeling afgrænsede geografiske

⁴ I henhold til OECD-standarder defineres voksne her som personer med en alder på minimum 14 år, mens børn følgelig defineres som personer med en alder under 14 år. Det bør bemærkes, at denne definition udelukkende bruges til beregning af ækvivalensvægtene, mens aldersgrænsen mellem børn og voksne i alle andre sammenhænge er defineret til 18 år.

områder benævnes **distrikter**. Sammenhængen mellem de to inddelinger ses i Oversigt 1.1.

Der findes enkelte beboede områder i landet, der ikke er underlagt kommunal administration. Disse er samlet i gruppen **Uden for kommunal inddeling**, og den væsentligste lokalitet heri er *Pituffik*. Selvom indkomsterne i områderne ikke præsenteres i tekstkapitlerne i publikationen, indgår i de i beregningerne for hele landet. Tal for indkomster i *Uden for kommunal inddeling* kan findes i såvel Kapitel 6 i nærværende publikation som i Grønlands Statistikbank bank.stat.gl.

Statistikens **uddannelsesoplysninger** stammer fra Grønlands Statistiks register over højest fuldførte uddannelser (HFU), der er opgjort ultimo referencesåret. Inddelingen i uddannelsesgrupper er foretaget med udgangspunkt i ISCED11-uddannelsesnomenklatur, der dog er komprimeret ned til fem uddannelsesniveauer med *Folkeskole* som det laveste niveau og *Videregående uddannelse* som det højeste.

Et **decilsæt** findes ved at sortere de observerede værdier efter størrelse og derefter opdele dem i 10 delmængder – kaldet deciler – med samme antal observationer. 1. decil er da mængden af observationer med de 10 pct. laveste værdier, 2. decil er de følgende 10 pct. og så fremdeles. Indkomster fordelt på deciler opgøres enten som gennemsnittet inden for decilen eller som den maksimale indkomst inden for decilen. Eksempelvis kan medianindkomsten aflæses som den maksimale indkomst i 5. decil. Af diskretionshensyn offentliggøres maksimale indkomster i 10. decil ikke.

Gini-koefficienten er et mål for graden af indkomstulighed – jo højere værdi, desto større ulighed. For at gøre det muligt at sammenligne internationalt beregnes Gini-koefficienten ud fra de ækvivalerede disponible husstandsindkomster. En præcis definition af Gini-koefficienten kan eksempelvis findes i *Christen Sørensen: Økonomisk fordeling, System, 1999*.

Grønland har ingen officiel fattigdomsgrænse, men internationalt benyttes målet at-risk-of-poverty rate (ROP) som en indikator for **relativ fattigdom**. Målet beregnes som den andel af befolkningen, der bor i en husstand, hvor den disponible husstandsindkomst ligger under en fastsat procentdel af medianindkomsten – denne grænse benævnes den kritiske indkomstgrænse. Medianindkomsten, der danner grundlag for bestemmelse af den kritiske indkomstgrænse, er beregnet ud fra de ækvivalerede disponible husstandsindkomster på personniveau.⁵

Ratio-80/20 angiver forholdet mellem den samlede indkomstmasse for de 20 pct. med de højeste indkomster og den samlede indkomstmasse for de 20 pct. med de laveste indkomster. For at gøre det muligt at sammenligne med internationale opgørelser beregnes 80/20-ratio på baggrund af de ækvivalerede disponible husstandsindkomster på personniveau.

---

⁵ Det vil sige, at beregningerne er foretaget på hele befolkningen, og at den enkelte person tildeles den ækvivalerede disponible indkomst, vedkommendes husstand har.

6.4 Metode til belysning af indkomstfordelingen

Udgangspunktet for studierne af indkomstfordelingen er principperne i *The European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC), der er et koordineret statistisk samarbejde i EU-regi omhandlende befolkningernes levevilkår herunder i særdeleshed indkomstforhold. EU-SILC beskriver en lang række fælles statistiske indikatorer på området, og de væsentligste af disse er udvalgt til beskrivelse af den grønlandske indkomstfordeling. Beregningerne er blevet foretaget ud fra en EU-SILC-manual, hvor samtlige indikatorer er nøje defineret med tilhørende algoritmer, og hvor eventuelle krav eller begrænsninger er bemærket.

Metoden i EU-SILC, der er EU-standard, opfylder tillige OECD-kravene på området, og den anvendte metode anses derfor at opfylde de relevante internationale standarder. Alligevel bør sammenligninger med andre lande foretages med en vis varsomhed. Forskelle i og fordelingen af det individuelle offentlige forbrug – dvs. offentlige ydelser direkte rettet mod enkeltpersoner⁶ – betyder, at en sammenligning af to landes indkomstfordelinger ikke nødvendigvis giver et retvisende billede af fordelingen af de reelle forbrugsmuligheder. Grønland har et relativt højt individuelt offentligt forbrug, og det skønnes at sammenligneligheden er størst med de andre nordiske lande. Det skal dog understreges, at selvom det individuelle offentlige forbrug i to lande er på samme niveau relativt set, kan den faktiske fordeling heraf på indkomstgrupper være meget forskellig.

En anden faktor, der begrænser mulighederne for at sammenligne med internationale tal, er forskelle i de kilder, hvorfra indkomstdata hentes. I den grønlandske indkomststatistik stammer data – med ganske få undtagelser⁷ – fra skattemyndighederne, hvorfor de anvendte indkomstkilder begrænses til de med skattemæssig interesse, og de som skattemyndighederne har kendskab til. Ikke-skattepligtige monetære indkomster indgår ligesom sort arbejde og indkomster fra kriminelle aktiviteter ikke i indkomstopgørelserne. Ligeledes er ikke-skattepligtige naturalieindkomster ikke inkluderet, hvilket er et centralt forhold, der må formodes at have en vis betydning for sammenligningsgrundlaget med andre lande. For selvom det ikke er praksis i EU-SILC at medtage naturalieindkomster, så må subsistensfangst- og fiskeri i Grønland antages at udgøre et så væsentligt bidrag til forbrugsmulighederne for dele af den grønlandske befolkning, at tallene ikke giver det fulde billede af den reelle indkomstfordeling. Antages det, at subsistensøkonomiens relative betydning er størst i lavindkomstgrupperne, vil tallene for såvel ulighed som den relative fattigdom være overvurderet i forhold til de faktiske niveauer. Egetforbruget af produkter fra fangst og fiskeri er ikke tilstrækkelig afdækket til at vurdere, hvor stor betydning dette forhold har.

---

⁶ Eksempelvis til sundhedsvæsenet og undervisningssektoren.

⁷ Data for ikke-skattepligtige sociale ydelser stammer fra kommunerne.

6.5 Begrænsninger og faldgruber

Grønlands forholdsvis lille befolkning betyder, at man må forvente relativt store udsving, når opgørelser sammenlignes over tid. Dette forhold træder endnu kraftigere frem, jo mindre de befolkningsgrupper er, som analyserne foretages på. Man skal følgelig være varsom med at drage alt for omfattende konklusioner på baggrund af enkeltstående årlige ændringer.

Som beskrevet i Afsnit 6.4 er der en række indkomsttyper, der ikke er inkluderet indkomstopgørelsen. Den vigtigste af disse antages at være de subsistensøkonomiske indkomster.

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

Søren W. Børgesen

E-mail: swbo@stat.gl

Indkomster

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

